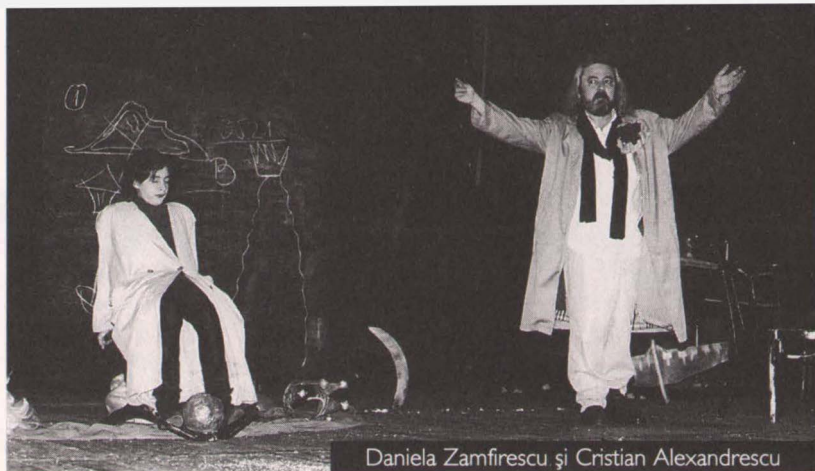

pretenția de a-i defini personalitatea, așa cum au făcut-o marile sale spectacole, în frunte cu **Frații Karamazov**, curajosul demers împlinit cu tână trupă vâlceană reprezintă, așa cum el însuși gândește, o "gură de oxigen" pentru a îndrăzni să pomească la drum către marele proiect cu **Faust**.

Ion Parhon

Daniela Zamfirescu și Cristian Alexandrescu

Scripcarul pe acoperiș

Victoria lui David

În teatru, poate mai mult decât în celelalte arte ale spectacolului, e foarte greu să te ridici la înălțimea unui precedent celebru. Cu atât mai abilit în cazul unui *musical*, gen care pretinde ample desfășurări nu doar de talent și fan-tezie, ci și de resurse materiale, și cu atât mai abilit când precedentul în chestiune a

fost creat pe Broadway și a devenit faimos în lumea întreagă printr-un film de succes, produs, evident, la Hollywood. Ca să poți lupta cu asemenea adversar atunci când ai de făcut față aproape zilnic unor *guerilleros* care se cheamă fonduri insuficiente, public nu tocmai suficient și ansamblu puțin antrenat pentru specta-

colul muzical autentic, înțelept este să nu folosești armele lui; nici să nu încerci. Și este, de asemenea, înțelept să recurgi la mijloace cât mai simple, mai nesofisticate, dar a căror eficiență a fost verificată în timp, dovedind că nu dă niciodată greș.

O astfel de înțelepciune a arătat Harry Eliad montând la TES arhi-știuta și toțuși mereu proaspăta poveste a lui Tevie lăptarul, în varianta americanilor Jerry Bock, Joseph Stein și Sheldon Hamick – **Scripcarul pe acoperiș** –, ajunsă, datorită Broadway-ului și Hollywood-ului, mai cunoscută publicului contemporan decât sursa literară: proza lui Șalom Alehem. Anume, regizorul nu a urmărit să uluiască asistența prin somptuozitatea decorului și a costumelor – ceea ce, precum ziceam mai sus, oricum nu ar fi izbutit –, ci a exploatat intens filioanele nepuizabile de umor, tristețe și duioșie din adâncurile fierbinți ale scrierilor lui Șalom Alehem. Trebuie spus însă că nu a neglijat nici ingredientele absolut indispensabile unui *musical* care se respectă, adică muzica "pe viu" și dansul. Cu ajutorul lui Ioan Tugearu și al dirijorilor Andrei Mădescu și Izu Gott, toți membrii ansamblului se vădesc apți nu numai de a se "descurca" în secvențele cântate și dansate, ci și de a produce mici surprize prin performanțele lor absolut meritorii în domeniu. Mai importantă însă decât acestea rămâne, tot timpul, senzația de sinceritate și căldură pe care o degajă istorisirea bucuriilor (puține și mici) și a necazurilor (multe și mari) trăite de lăptarul cel cu cinci fete și "dezbătute" de el în conversațiile-i hazliu-mișcătoare cu Dumnezeu. E o senzație ce învăluie, amestecată cu sfâșietoare amărăciune, și portretul colectiv al locuitorilor din Anatevka, siliți, în cele din urmă, să-și părăsească sărăcicio-

SCRIPCARUL PE ACOPERIȘ, musical de Jerry Bock, Joseph Stein și Sheldon Hamick. Traducerea în limba română: Antoaneta Ralian. Traducerea în idiș: Leo Schadach • TEATRUL EVREIESC DE STAT • Data reprezentației: 19 octombrie 1998 • Regia: Harry Eliad • Scenografia: Cătălin Arbore • Coregrafia: Ioan Tugearu • Conducerea muzicală: Andrei Mădescu, Izu Gott • Distribuția: Dan Tufaru (Tevie), Leonie Waldman Eliad (Golda), Cristina Dogaru (Tzeitl), Gabriela Codrea (Hudl), Genny Brenda (Hava), Bianca Dumitru (Shprintze), Catrin Bădină/Raluca Iancu (Beilke), Eugenia Balaure (Yente), Lucia Maier (Bunica Tzeitl), Iulia Gavril (Frime Sure), Ion Grossu (Motl), Mihai Răzuș/Sorin Tofan (Percik), Andrei Aradits/Mircea Drîmbăreanu (Fedka), Rudy Rosenfeld (Leizer Wolf), Nicolae Călugărița (Mordha), Boris Petroff (Rabinul), Cornel Ciupercescu (Polițistul), George Lungoci (Mendl), George Robu (Avram), Florin Petrini (Haim), Nicolae Macovei (Cerșetorul), Nușa Stoleru Pongratz (Scheindl), Nicolae Predică (Yosl, Violonistul), Aurelian Burtea (Sasha), Catrin Bădină (Esther), Irinel Martin (Saul) ș.a.: dansează: Stelian Gâmboteanu, Teodor Grigore; la vioară: Dragoș Mihail, Marin Cătălin.

foto: Radu Grozescu

sul cămin și să pomească în bejenie... Unii spre America, precum Șalom Alehem însuși, alții spre Siberia, unde nu peste multă vreme îi vor înghiți lagărele comuniste (suntem la începutul secolului nostru), alții spre meleaguri unde îi vor nimici mai târziu lagărele fasciste... E un spectacol totodată amuzant și emoționant, în care Harry Eliad se

înfățișează ca un excelent regizor de *musical*, izbutind să demonstreze că și actorii îndrugați de el pot avea calitățile ce se cer unor interpreți de *musical*. Și nu este vorba numai despre deja afirmatul Dan Tufaru (în rolul de vârf al carierei sale actricești, rol "acoperit" cu dăruire și cu un dramatism discret, concentrat) și Leonie Waldman Eliad, ori Eugenia

Balaur și Rudy Rosenfeld, Lucia Maier și Boris Petroff, ci și despre mulțimea tinerilor actori, achiziții, după cum se vede, valoroase și cu un viitor cert.

S-ar părea că atunci când nu-ți propui cu tot dinadinsul să te arăți mare și tare, reușești mai lesne să obții victoria. În fond, am impresia, nici David nu a făcut altceva. **Alice Georgescu**

Tacâmuri de pui

Tragedie modernă în tonuri realiste

Știu că nu-i frumos, dar, citind piesa lui Spiró György, m-a încercat o invidie curată, chiar dacă lipsită de implicare personală. De ce autorii din alte țări ex-comuniste pot scrie așa, iar autorii români, nu? "Așa" înseamnă liber, direct, pe înțelesul oricui și totuși cu metaforă, cu "trimiteri" și cu deschidere largă spre universal; și mai înseamnă viu, proaspăt și totuși cu o construcție atent calculată, chiar dacă insesizabilă la prima vedere. **Tacâmuri de pui** e o piesă despre micile necazuri cotidiene și marile drame existențiale ale unor banali locuitori ai unei și mai banale curți comune din Budapesta; sunt necazuri și drame care se întretaie și se intercondiționează aparent inofensiv, pentru a duce, în final, la o tragedie sângeroasă: asasinarea unei bătrâne de către doi adolescenți. Cum s-a ajuns aici? E greu de spus. Începând cu uciderea pisoiului bătrânei de către aceiași adolescenți, trecând prin devotamentul disperat și inutil al unuia dintre ei, Piciul, pentru un tată abrutizat, dar și prin iubirea amară a acestui tată pentru o nevastă care se prostituează fără fereală, adăugându-se și tensiunile colaterale create de singurătatea egoistă a Femeii, vecina cu purtări cam deocheate, și de ratarea tristă a Profesorului, vecinul intelectual și bețiv... și tot așa. E aici o lume dlocotind de vitalitate și totodată dospind în propria-i mizerie putrefactă, o lume ce amintește de "Maidanul cu dragoste" al lui G.M. Zamfirescu, dar și de nuvelele lui Stefan Zweig – lumea de la un (alt) punct de răscruce al Europei, răscrucea dintre Balcani și Mittel-continentul de unde începe civilizația. Poate că romanul sau filmul ar fi fost mijloace mai potrivite pen-

tru animarea artistică a acestei diorame conținând un fragment de civilizație umană din epoca socialismului pe cale de dispariție (textul a fost scris în 1987), dar Spiró György izbutește să compună o veritabilă tragedie modernă în tonurile unui teatru realist, naturalist

Colceag și-a asigurat concursul scenografului Mihai Mădescu, al cărui decor transformă scena de la Grădina Icoanei într-o

TACÂMURI DE PUI de Spiró György. Traducerea: Ana Scarlat • TEATRUL "BULANDRA" • Data reprezentației: 16 octombrie 1998 • Regia: Gelu Colceag • Decorul: Mihai Mădescu • Costumele: Nina Brumușilă • Distribuția: Luminița Gheorghiu (Bătrâna), Petre Lupu (Profesorul), Tora Vasilescu (Femeia), Doru Ana (Tatăl), Mirela Gorea (Mama), Vlad Zamfirescu (Piciul), Silviu Geamănu (Amicul), Ionel Mihăilescu (Plutonierul), Gheorghe Ifrim (Sergentul), Daniela Nane (Funcționara), Alina Berzunțeanu (Puștoaica), Antoaneta Zaharia (Fetișcana).

chiar, căruia nu-i e străină, cum spuneam, încintă discret sordidă și totuși aureolată

foto: Costin Nae

Luminița Gheorghiu și Tora Vasilescu

o dimensiune simbolică viguroasă. Nu este însă mai puțin adevărat că, dacă textul izbește, la lectură, prin autenticitate, pe scenă el capătă un sunet inexplicabil de "făcut", care îi coboară, totodată și miza. În orice caz, așa a apărut el în spectacolul de la "Bulandra". Un spectacol pentru care regizorul Gelu

de o poezie difuză (efect obținut și prin luminile foarte bine "lucrate"), și colaborarea, când mai entuziastă, când mai retractilă, a unor actori diferiți ca experiență profesională. Aflată, și prin amplexarea și ponderea rolului, în fruntea lor, Luminița Gheorghiu încearcă să suplinească, prin "compoziție", anii care o